

przed spółgłoską już wyżej (p. BRŁOK). Niezasadnie odrywano od *†byrati*, *†buriti*, „uchyliwszy” tu *†br-* całkiem teoretycznie, by sztucznie dołączać do *†bresti*, *†brede-* ‘*vado transire*’, o którym niżej, p. BRODZIĆ, gdzie także o stp. formie **przebrzedł** (błędnie odnoszonej do **prze-brnąć**); nie do przyjęcia proponowane ad hoc °*†brōd-nō-ti* (skąd by było pol. °**brznąć!**), niby typowe morfologicznie vb.inchoat. (tu semantycznie wątpliwe: ‘zacząć brodzić?’). Bandtkie 1806 (Suplement, strona 1971) podaje godne uwagi regionalne wyrażenie **woda brnie** (= *das Wasser dringt gewaltsam*).

BRNOTA, godna specjalnej uwagi stp. nazwa osobowa, od której nazwa miejscowa **Brnocyca//ce** 1348, 1448 Małopolska (patronimiczne *pl †brnot-j-itj-i*; później z wstawnym -o- (według Bronowice itp.) **Bronocyce** 1680, dziś **Bronowice** itp.) **Bronocyce** 1680, dziś **Bronowice**, koło Działoszyc), por. też (od tej nazwy miejscowej) nazwę osobową **Brnowski** 1428, 31, 32; o zachowaniu **Brnota** w gwarach śląskich zdaje się świadczyć nazwa miejscowa **Brnocice** (Knie 1845, SG I 1880, nm. *Wernersdorf*) koło Głubczyc (dziś urzędowo **Bernacice**); *†brn-ota*, od adi. *†brnō* ‘gniady, śniady, ciemnobrązowy’ (ze słów. chyba węg. *barna*); por. stąd słowac. *brnavý* ‘ciemnogniady’ (o koniu, wole), *brnasty* ‘gniadawy’, *brna* o gniadej krowie, tu też ewentualnie i słowe. *brna (zemlja)* ‘czarnoziem’; **bhrun-o-s* (z wtórnie krótkim -u-, por. też lit.dial. *brūnas*) zamiast **bhrūn-o-s*, por. st.-g.-nm., st.sas., st.ang. *brūn*, ang. *brown*, szwedz. *brun*, hol. *bruin*, nm. *braun*, także gr. *phrynē f* ‘ropucha’ (**bhrūnā*). Co do formacji por. częste stp. nazwy osobowe: **Białota**, **Czarnota**, **Rusota** itd. (od przymiotników określających barwę); zatem stp. **Brnota** może służyć za dowód rodzimości prasłow. adi. *†brnō* (podejrzanego, że jest zapożycze-

niem z germ.). Uwagi godna też stp. nazwa miejscowa **Brnin** XIII Wielkopolska, najpierw może **Brnin** (najstarszy zapis *Benin* 1232 złą lekcją: -e- zamiast -r-?), od nazwy osobowej **Brna**.

BROTCZYĆ (krwią) ‘farbować na czerwono’ XVII-1, zamiast **brocyć** (dziś gw.); *†broctiti* (por. słowe. *bročiti*, serb.-chorw. *bročiti*, st.czes. part. *brocen*, cs. part. *brošteně*, sb. *broštenije*, ukr.dial. *bročyty*), od sb. *†brokto m* ‘barwiący na czerwono wywar z korzeni marzanny, bot. ‘marzanna (*Rubia tinctorum*)’, por. w tym znaczeniu słowe. *broč m*, serb.-chorw. *broč m*, cs. *brošto m*, ukr.dial. *brič bročá*; **bhrogh-t-i-s*, od vb. **bhregh-* ‘farbować, moczyć w roztworze barwnika’, por. zwłaszcza gr. *bréchein* ‘moczyć’ *brochís* ‘kałamarz (naczynie z farbą)’, ewentualnie też sanskr. *brah-*. Stąd wstecznie u E. Otwinowskiego (+1614) *poet. broc(z) f* ‘purpura’ (*tyrska brocz*).

BRODA (nazwa osobowa 1136); *†borda* ‘włosy u twarzy męskiej’, *og.-stow.*, por. w tym znaczeniu lit., łot. *barzda*, łc. *barba*, goc. *bars m*, nm., st.-g.-nm. *bart m*, hol. *baard m*, ang. *beard*, walijskie *barf*; (?) **bhorgh-dh-ā//o-s (flm)*, adi. od vb. **bhūgh-*, por. sanskr. *bṛh-* (*bṛhati*) ‘oddzielać, odrywać’ *barha-* *m* ‘ogon, liść’, gr. *pharg-//phrag-*; wymaga dalszych studiów.

BRODACZ (nazwa osobowa 1392), zamiast °**brodaciec**, od adi. **brodaty** (p. BRODA); jak **bogacz** (p.) zamiast **bogaciec** (itp.).

BRODAWKA XV, też **brodawica** XV–XVI; *†bordav-ŕka*, *†bordav-ica*, uniwersalizacja zamiast *†bord-ava †korsta* ‘brodata krosta’ (p. BRODA).

BRODŁO stp. XIV–XV, do dziś gw. (*młp., wkp.*) o przegrodzie w stodole, brogu, stogu, por. też nazwę miejscową **Brodła** *pl* 1353 Małopolska; *†bordlo*, *og.-stow.*